Protocol grensoverschrijdend gedrag CVO Noord- en West-Fryslân

Opdrachtgever: College Van Bestuur
Status: Definitief
Datum instemming/goedkeuring: 24 februari 2023
Vastgesteld d.d.: 24 februari 2023

Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs in Noord- en West-Fryslân:

Inhoudsopgave

1. Inleiding 2
2. Stappenplan bij grensoverschrijdend gedrag 2
a. Relevante vragen voor inschatting situatie 2
b. Toelichting stappenplan preventief of curatief 2
c. Preventieve ronde 3
d. Sanctionerende ronde 3
e. Dossiervorming 4
f. Zorg 4
3. Aangiftebeleid 4
4. Handelingsprotocollen grensoverschrijdend gedrag 5
a. Fysieke agressie 5
b. Verbale agressie 6
c. Cyberpesten 8
d. Vernieling 9
e. Wapenbezit 11
f. Diefstal 12
g. Vuurwerkbezit 13
h. Seksuele intimidatie 14
i. Loverboys en lovergirls 16
j. Drugs en alcohol 18

1. Inleiding

De scholen van CVO-nwf willen een veilige leer- en werkomgeving zijn waar leerlingen, medewerkers en bezoekers zich op hun gemak voelen en waar goed geleerd en gewerkt kan worden. Toch kan het voorkomen dat er sprake is van onacceptabel, dat wil zeggen grensoverschrijdend gedrag. Om in dergelijke situaties planmatig, eenduidig en consequent te kunnen handelen zijn handvatten nodig ten behoeve van het hanteren van grensoverschrijdend gedrag. In dit Protocol grensoverschrijdend gedrag worden deze handvatten uitgewerkt.

Incident

Een incident is elke gebeurtenis in of om de school die de veiligheid of het veiligheidsgevoel van leerlingen, medewerkers of bezoekers van de school doet of dreigt te verminderen.

Opzet Protocol grensoverschrijdend gedrag

Wanneer er een incident wordt gesignaleerd, maakt de school allereerst een inschatting van de situatie, daarna worden er stappen ondernomen. In hoofdstuk 2 wordt dit uitgewerkt. Vervolgens komt in hoofdstuk 3 het aangiftebeleid aan de orde, moet er wel of geen aangifte bij de politie worden gedaan en wie doet dit dan? Tot slot wordt in hoofdstuk 4 per onderwerp nader ingegaan op de verschillende vormen van grensoverschrijdend gedrag en worden er handelingsprotocollen gegeven. Bij ieder protocol wordt eerst een algemene en een juridische definitie beschreven, gevolgd door een toelichting. Daarna wordt vermeld welke maatregelen de school kan nemen, of een melding of aangifte noodzakelijk is en welke andere hulpmogelijkheden er zijn. Achtereenvolgens komen aan de orde: fysieke en verbale agressie, cyberpesten, vernieling, wapenbezit, diefstal, vuurwerkbezit, seksuele intimidatie, loverboys en lovergirls en drugs en alcohol.

2. Stappenplan bij grensoverschrijdend gedrag

a. Relevante vragen voor inschatting situatie

Bij ieder incident voert een medewerker van de school een gesprek met het slachtoffer of de benadeelde en met de vermeende dader. De medewerker brengt het voorval in kaart aan de hand van de volgende vragen:

- Wat is er gebeurd?
- Waar is het gebeurd?
- Wie is / zijn erbij betrokken?
- Wanneer is het gebeurd?
- Is dit gedrag of vergelijkbaar gedrag bij deze jongere(n) vaker voorgekomen?
- Wat is de ernst van het grensoverschrijdend gedrag?
- Handelt de school de situatie zelfstandig af?
- Is het raadzaam de politie om advies te vragen dan wel in te schakelen en eventueel aangifte te doen? In de handelingsprotocollen grensoverschrijdend gedrag kan de school nagaan of het gedrag gemeld moet worden bij de politie, met andere woorden, of er sprake is van het overtreden van wetten of verordeningen.
- Is consultatie van andere hulpverlenende instellingen gewenst, dan wel noodzakelijk?

b. Toelichting stappenplan preventief of curatief

Preventief:

1) Gesprek tussen leerling en medewerker school
2) Gesprek met leerling en ouders/verzorgers indien sprake van minderjarige leerling

Sanctionerend:

3) Moment van herbezinning buiten de reguliere lessituatie
4) Schorsing
5) Verwijdering

Afhankelijk van de situatie wordt bepaald welke stap wordt gezet. Een situatie kan namelijk dermate ernstig zijn dat direct wordt besloten tot de sanctionerende ronde.

c. Preventieve ronde

Ad 1) Gesprek tussen leerling en medewerker school
In de preventieve ronde wordt getracht de leerling door middel van gesprekken te bewegen zijn/haar gedrag te verbeteren. Daarbij wordt aandacht geschonken aan eventuele individuele problemen van de leerling die mogelijk verband houden met zijn/haar ongewenst gedrag. Zo nodig worden leerling en /of ouders/verzorgers verwezen naar een externe hulpinstantie. Eventueel wordt de politie om advies gevraagd.

Ad 2) Gesprek met leerling en ouders/verzorgers indien sprake van minderjarige leerling
Bij herhaling van het gedrag vindt een gesprek tussen school, leerling en ouders/verzorgers van minderjarige leerling. Er vindt vanaf dit moment dossiervorming plaats in het leerlingvolgsysteem.

d. Sanctionerende ronde

In deze ronde zet de school een sanctie tegenover het grensoverschrijdende gedrag van de leerling. Verwezen wordt hierbij ook naar het Protocol schorsing en verwijdering CVO-nwf.
Er wordt aandacht besteed aan eventuele individuele problemen van de leerling die mogelijk verband houden met zijn/haar ongewenst gedrag. Zo nodig wordt verwezen naar een externe hulpinstantie. De politie wordt eventueel om advies gevraagd dan wel wordt ingeschakeld indien er sprake is van een vermoeden van een strafbaar feit.

Bij overtreding van de regels voelt de school zich verantwoordelijk:

- In het schoolgebouw;
- Op het schoolterrein;
- Binnen schooltijd;
- Binnen de (reis)tijd van de school naar huis.

Ad 3) Moment van herbezinning buiten de reguliere lessituatie
In deze fase wordt de leerling tijdelijk de toegang tot de reguliere les ontzegd, de leerling wel elders binnen de school aan het werk wordt gezet. Van dit moment van herbezinning buiten de reguliere lessituatie wordt melding gemaakt in het leerlingvolgsysteem en de ouders/verzorgers van een minderjarige leerling worden geïnformeerd.

Ad 4) Schorsing
Een leerling kan in beginsel voor de duur van één dag tot maximaal vijf dagen worden geschorst. Indien deze schorsing vooraf gaat aan een besluit tot verwijdering, dan kan deze schorsing langer duren. Tijdens de schorsing zorgt de school ervoor dat het onderwijs in een gewijzigde vorm doorgang kan vinden. Voor de verdere procedure wordt verwezen naar het Protocol schorsing en verwijdering CVO-nwf.

Ad 5) Verwijdering
Een uiterste sanctie bij grensoverschrijdend gedrag is de verwijdering van een leerling. De school kan niet eerder tot verwijdering over gaan dan nadat er een vervangende school of instelling is gevonden die bereid is deze leerling in te schrijven. Ook hier geldt dat de school ervoor moet zorgen dat het onderwijs in gewijzigde vorm doorgang kan vinden voorafgaande aan de verwijdering. Voor de procedure van verwijdering wordt verwezen naar het Protocol schorsing en verwijdering CVO-nwf.

e. Dossiervorming
Alle gebeurtenissen worden geregistreerd in het leerlingvolgsysteem. Dossiervorming is erg belangrijk wil de school in staat zijn om tot sanctionerende maatregelen over te gaan.

f. Zorg
Elke school heeft zijn eigen zorgstructuur. Het is belangrijk om bij grensoverschrijdend gedrag dit kort te sluiten met de degene die verantwoordelijk is voor de leerlingenzorg. Indien nodig kan er een zorgmelding worden gedaan. Deze zorgmelding komt bij Veilig thuis terecht, vandaaruit worden er verder stappen ondernomen.

3. Aangiftebeleid
Het is niet altijd eenvoudig om te bepalen welke incidenten de school zelf oplost en bij welke incidenten aangifte gedaan moet/kan worden. Dit heeft te maken met de specifieke onderwijscontext: het gaat immers om jongeren. Het opzoeken van grenzen en het maken van verkeerde keuzes horen bij het opgroeien.

Als er geen sprake is van een strafbaar feit, dan kan er geen aangifte worden gedaan. Wel kan de school ervoor kiezen om een melding te doen. Deze melding wordt door de politie wel geregistreerd. Indien er meerdere meldingen worden gedaan in hetzelfde gebied of ten aanzien van dezelfde verdachte dan bouwt de politie wel dossier op.

Bij een (vermoeden van) een strafbaar feit wordt de politie om advies gevraagd of wordt aangifte gedaan. Iedereen die kennis draagt van een strafbaar feit, dus ook de school, kan aangifte doen.

Een aangifte is formeel een verzoek tot strafvervolging. De politie zal in ieder geval een onderzoek starten en proberen een verdachte aan te wijzen. Indien mogelijk wordt de verdachte aangehouden en verhoord. Er wordt vervolgens een proces-verbaal opgemaakt. Deze wordt ingezonden aan de Officier van Justitie, die bepaalt of hij zelf de zaak afdoet (taakstraf) of dat er een rechtszaak komt. De Officier van Justitie heeft ook de mogelijkheid om bij wijze van afdoening de leerling een HALT-traject aan te bieden.

Wie aangifte doet, hangt van de situatie af. Er zijn vier mogelijkheden.

1) (Een vertegenwoordiger van) de school als getroffene doet aangifte

- Doe aangifte onder opgave van het adres van de school (dit heet een domiciliekeuze).
- Zorg dat eventuele schade in de aangifte wordt opgenomen. Voor het verhalen van de schade kun je ‘voegen in de strafprocedure’. De politie kan je hierover informeren.
- Spreek duidelijk met de politie af hoe je wordt geïnformeerd over de voortgang van het eventuele strafproces en de zitting.

2) (Een vertegenwoordiger van) de school als betrokkene doet aangifte

- Doe aangifte onder opgave van het adres van de school (‘domiciliekeuze’).
- Zorg dat eventuele schade in de aangifte wordt opgenomen.
- Spreek duidelijk met de politie af hoe je wordt geïnformeerd over de voortgang van het eventuele strafproces en de zitting.

3) De getroffene (medewerker) doet zelf aangifte

- Meld CVO-nwf dat je aangifte gaat doen.
- Vraag je CVO-nwf om ondersteuning bij de aangifte en eventueel ook bij de zitting.
- Vraag je CVO-nwf om ondersteuning bij het verhalen van de schade en ook de nazorg.
- Je hebt de mogelijkheid om aangifte te doen onder opgave van het adres van de school (Dit heet een domiciliekeuze). Als je hiervoor kiest, laat dit dan ook aan je werkgever weten.

- Houd rekening met de mogelijkheid dat je opgeroepen wordt door de politie of rechter om je verklaring toe te lichten. De oproep ontvang je op het adres dat je hebt opgegeven bij de aangifte.
- Zorg dat eventuele schade in de aangifte wordt opgenomen. Voor het verhalen van de schade kun je 'voegen in de strafprocedure'. De politie kan je hierover informeren.
- Spreek duidelijk met de politie af hoe je wordt geïnformeerd over de voortgang van het eventuele strafproces en de zitting.
- Je kunt gebruik maken van slachtofferhulp. De politie zal je hier ook op wijzen.

4) (Een vertegenwoordiger van) de school doet als werkgever aangifte namens de medewerker

- Vertel de politie dat je als werkgever aangifte doet omdat het gepleegde feit is gericht tegen de functie en/of het werk van het slachtoffer.
- Doe aangifte onder opgave van het adres van de school (Dit heet een domiciliekeuze). Indien nodig kun je ervoor kiezen om anoniem aangifte te doen.
- Zorg dat eventuele schade in de aangifte wordt opgenomen. Dit geldt zowel voor jouw schade als die van de werknemer. Voor het verhalen van de schade kun je 'voegen in de strafprocedure'. De politie kan je hierover informeren.
- De politie zal je vertellen dat de medewerker gebruik kan maken van slachtofferhulp. Informeer de medewerker hierover.
- Spreek duidelijk met de politie af hoe je wordt geïnformeerd over de voortgang van het eventuele strafproces en de zitting.
- Informeer de medewerker over het verloop van het strafproces en laat weten dat hij/zij door politie of rechter gehoord kan worden als getuige.

4. Handelingsprotocollen grensoverschrijdend gedrag

a. Fysieke agressie

Het uitoefenen van iedere vorm van feitelijk geweld op het lichaam van een ander.

Juridische definitie:

- Eenvoudige mishandeling (met voorbedachten rade) - artikel 300 en 301 Wetboek van strafrecht

Opzettelijk pijn of letsel veroorzaken. Onder pijn wordt mede verstaan een min of meer hevige onaangename lichamelijke gewaarwording (bijv. door een flinke klap). Aan mishandeling wordt opzettelijke benadeling van de gezondheid gelijkgesteld (bijv. het opzettelijk verstrekken van bedorven etenswaren).

- Zware mishandeling (met voorbedachten rade) - artikel 302 en 303 Wetboek van strafrecht

Het opzettelijk, al dan niet met voorbedachten rade, toebrengen van zwaar lichamelijk letsel. De opzet is gericht op het toebrengen van zwaar letsel (bijv. botbreuken).

- Vechterij - artikel 306 en 303 Wetboek van strafrecht

Het opzettelijk deelnemen aan een fysieke aanval (het initiatief gaat uit van één partij) of vechterij (het initiatief gaat uit van beide of meerdere partijen) waarin onderscheiden personen zijn verwikkeld.

- Openlijke geweldpleging - artikel 302 en 303 Wetboek van strafrecht

Er wordt geweld gepleegd door meerdere individuen gezamenlijk tegen personen of objecten. Er moeten minimaal twee daders zijn die gezamenlijk (verenigd) het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk, onverholen en niet heimelijk zijn, dus plaatsvinden op een plaats waar publiek aanwezig is, of aanwezig kan zijn.

Toelichting:

Slachtoffers van geweld zijn, onder andere uit angst voor represailles of isolement, vaak bang om melding te maken van dit geweld. Toch is voor een strafrechtelijke aanpak doorgaans een aangifte nodig. Een duidelijke stellingname van de onderwijsinstelling is hier essentieel. Het slachtoffer moet

zich gesteund en gesterkt voelen door de schoolleiding. Deze zal een duidelijk en krachtig signaal af moeten geven in de richting van de dader (repressief) en de omgeving (preventief). Het gebruik van geweld heeft altijd consequenties.

Maatregelen school:
Inschatten van de situatie en zodoende de keuze maken om al dan niet de politie in te schakelen. Indien slechts lichte mishandeling, dan kan de school zelf acteren. Bij een zwaardere vorm van mishandeling, letsel, structureel agressief gedrag door dader(s) of geweld door een groep? Dan altijd de politie inschakelen.

Indien er sprake is van situatie die de school zelf kan afhandelen:
- Toepassen (disciplinaire) maatregelen
- Eventueel politie informeren in de vorm van een melding

Indien er sprake is van een situatie waarbij de politie wordt ingeschakeld:
- Informeren ouders/verzorgers minderjarige dader(s) en/of slachtoffer
- Politie informeren over relevante feiten en omstandigheden
- Het slachtoffer ondersteunen bij het doen van aangifte

Hulpmogelijkheden:
- Huisarts
- Veilig Thuis
- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie

b. Verbale agressie
Onder verbale agressie wordt verstaan het verbaal (mondeling of schriftelijk of digitaal) bedreigen, discrimineren, intimideren, ernstig beledigen of uitschelden van een persoon.

Juridische definitie:
- Discriminatie - artikel 137c t/m 7 Wetboek van strafrecht

Het zich opzettelijk mondeling of schriftelijk negatief uitlaten over een groep mensen wegens bijvoorbeeld hun etnische achtergrond, afkomst, huidskleur religie of seksuele geaardheid.
- Smaad en laster - artikel 261 Wetboek van strafrecht

Opzettelijk iemands eer of goede naam beschadigen door tenlastelegging van een bepaald feit met het kennelijke doel om daaraan ruchtbaarheid te geven, ook schriftelijk (smaadschrift) indien verspreid of openlijk tentoongesteld.
- Eenvoudige belediging - artikel 266 Wetboek van strafrecht

Elke opzettelijke belediging die niet het karakter van smaad of smaadschrift draagt hetzij in het openbaar mondeling, bij geschrift of afbeelding aangedaan, hetzij in zijn tegenwoordigheid mondeling, of door feitelijkheden, hetzij door een toegezonden of aangeboden geschrift of afbeelding aangedaan.
- Intimidatie - artikel 284 Wetboek van strafrecht

Een ander door geweld of enige andere feitelijkheid of door dreiging met geweld of enige andere feitelijkheid, gericht, hetzij tegen die ander hetzij tegen derden, wederrechtelijk dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden. Een ander door bedreiging met smaad of smaadschrift dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden.
- Bedreiging met een misdrijf zoals: - artikel 285 Wetboek van strafrecht

- *Openlijk geweld met verenigde krachten tegen personen of objecten*
- *Enig misdrijf waardoor de algemene veiligheid van personen in gevaar wordt gebracht*
- *Verkrachting*
- *Feitelijke aanranding van de eerbaarheid*

- *Enig misdrijf tegen het leven gericht*
- *Gijzeling*
- *Mishandeling*
- *Brandstichting*

Indien de bedreiging schriftelijk en onder bepaalde voorwaarden plaatsvindt, dan volgt strafverzwaring.

Toelichting:
Slachtoffers van verbaal geweld zijn veelal bang om melding te doen van dit geweld. Angst voor represailles houdt hen tegen. Isolement dreigt en uitval in het onderwijs ligt op de loer. Toch is er voor een strafrechtelijke aanpak vaak een aangifte nodig. Een duidelijke stellingname van de school is hier essentieel. Het slachtoffer moet zich gesteund en gesterkt voelen door de schoolleiding, die een duidelijk en krachtig signaal af zal moeten geven in de richting van de dader (repressief) en aan de omgeving (preventief). Ondersteuning bij het doen van aangifte is wenselijk evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring.

We spreken van pesten wanneer er sprake is van langdurig uitoefenen van geestelijk of lichamelijk geweld door een of meerdere individuen op (een) ander(en). Pesten kan verbaal of fysiek zijn, maar kan ook plaatsvinden door iemand te negeren of buiten te sluiten. Pesten is een fenomeen dat door de school goed moet worden herkend en onderkend. De gevolgen voor een slachtoffer – op het moment zelf en op een latere moment – kunnen desastreus zijn. Hierbij wordt verwezen naar het Anti-pestprotocol CVO-nwf.

Als er geen sprake is van een strafbaar feit maar in de opvatting van de school wel sprake is van grensoverschrijdend gedrag, neemt de school zelf maatregelen. Bedreiging en/of intimidatie hebben vaak tot doel om een ander naar zijn hand te zetten of zijn wil op te leggen en daarmee de eigen positie te versterken binnen een groep. Het slachtoffer komt daardoor in de meeste gevallen onder zware psychische druk te staan en bovendien komen de persoonlijke vrijheden van het slachtoffer in het geding. Deze vorm van agressie kan dan ook nooit getolereerd worden.

Indien er sprake is van situatie die de school zelf kan afhandelen:
- De school onderneemt zelf acties c.q. gepaste maatregelen op basis van het Anti-pestprotocol CVO-nwf en past eventueel (disciplinaire) maatregelen toe
- Indien nodig wordt de politie geconsulteerd

Indien er sprake is van een situatie waarbij de politie wordt ingeschakeld:
- Informeren ouders/verzorgers minderjarige dader(s) en/of slachtoffer
- Politie informeren over relevante feiten en omstandigheden
- Het slachtoffer ondersteunen bij het doen van aangifte

Hulpmogelijkheden:
- Gebiedsteam medewerker
- Huisarts
- Veilig Thuis
- Bureau Slachtofferhulp
- Meldpunt discriminatie
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie

c. Cyberpesten

Cyberpesten is pesten via internet m.b.v. een smartphone of ander device. Dit online pesten verschilt in wezen niet van 'traditioneel' pesten: het gaat vaak om uitschelden, belachelijk maken en buiten sluiten. De impact en de aanpak is wel anders.

Juridische definitie:

- Cyberpesten – staat niet expliciet in Wetboek van strafrecht

Op dit moment is er geen wetsartikel dat cyberpesten expliciet strafbaar stelt. Daarom wordt er gebruik gemaakt van bestaande artikelen uit het Wetboek van Strafrecht, bijvoorbeeld:

- *belediging/ Smaad/ Smaadschrift - artikel 261 Wetboek van strafrecht*
- *Bedreiging - artikel 285 Wetboek van strafrecht*
- *Stalking - artikel 285b Wetboek van strafrecht*
- *Grooming (benaderen van minderjarigen online, met als doel ze seksueel te misbruiken) - artikel 248e Wetboek van strafrecht*
- *Hacking van een account - artikel 138a Wetboek van strafrecht*
- *Vernieling van computergegevens - artikel 350a Wetboek van strafrecht*
- *Ontucht - artikel 248a Wetboek van strafrecht*
- *Schennis der Eerbaarheid. - artikel 239 Wetboek van strafrecht*

Toelichting:

Er zijn verschillende vormen van cyberpesten. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld anonieme berichten versturen via WhatsApp, Instagram, Snapchat, schelden, roddelen, bedreigen, foto's van mobieltjes en webcam op internet plaatsen, privégegevens op een website plaatsen, wachtwoorden ontvreemden en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen, happy slapping en het versturen van een e-mail bom. De gevolgen van cyberpesten kunnen ernstiger zijn dan van 'traditioneel' pesten. Staat iets eenmaal op het Internet, dan is de kans groot dat het nooit meer zal verdwijnen.

Indien er sprake is van situatie die de school zelf kan afhandelen:

- De school onderneemt zelf acties c.q. gepaste maatregelen op basis van het Anti-pestprotocol CVO-nwf en past eventueel (disciplinaire) maatregelen toe
- Indien nodig wordt de politie geconsulteerd

Indien er sprake is van een situatie waarbij de politie wordt ingeschakeld:

- Informeren ouders/verzorgers minderjarige dader(s) en/of slachtoffer
- Politie informeren over relevante feiten en omstandigheden
- Het slachtoffer ondersteunen bij het doen van aangifte

Hulpmogelijkheden:

- Gebiedsteam medewerker
- Huisarts
- Veilig Thuis
- Bureau Slachtofferhulp
- Meldpunt discriminatie
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Fier
- Politie

d. Vernieling

Vernieling, vandalisme

Juridische definitie:

- Vernieling - artikel 350 Wetboek van strafrecht

Het opzettelijk en wederrechtelijk vernielen, beschadigen, onbruikbaar maken of vervreemden van een goed dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort. De dader moet dus de opzet hebben om genoemde vernieling te plegen en daarbij moet hij dat wederrechtelijk, dus zonder toestemming/instemming van de eigenaar doen. Graffiti valt onder de werking van deze definitie. Immers: het herstellen van de schade brengt zodanige inspanning en kosten met zich mee dat van vernieling kan worden gesproken.

- Openlijke geweldpleging- artikel 141 Wetboek van strafrecht

Het openlijk en met verenigde krachten geweld plegen tegen personen en goederen. Er moeten minimaal twee daders zijn die gezamenlijk (verenigd) het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk, onverholen en niet heimelijk zijn, dus plaatsvinden op een plaats waar publiek aanwezig is of aanwezig kan zijn.

- Baldadigheid - artikel 424 Wetboek van strafrecht

Hij die op of aan de openbare weg of op enige voor het publiek toegankelijke plaats tegen personen of goederen enige baldadigheid pleegt waardoor gevaar of nadeel kan worden teweeggebracht, wordt, als schuldig aan straatschenderij, gestraft met een boete van de eerste categorie.

Toelichting:

Vernieling is het gericht beschadigen van iets, een uiting van disrespect voor andermans eigendommen. Vaak komt het voort uit een (algemeen) gevoel van onvrede met de eigen positie (afgunst, boosheid, verveling) hetgeen zich dan uit in vernielzucht. Zeker als de vernieling zich richt op een specifiek (bewust gekozen) slachtoffer zal aandacht aan de achtergronden van de vernielzucht moeten worden besteed om herhaling of verergering te voorkomen. Van baldadigheid of straatschenderij is sprake wanneer de vernieling niet gericht plaatsvindt, maar meer als ongewild gevolg van een willekeurige actie. Voorbeelden hiervan zijn onder ander schade door sneeuwballen gooien of het omtrappen van vuilcontainers.

Wanneer sprake is van eenvoudige vernieling met niet meer dan geringe schade, waarbij schadevergoeding of schadeherstel eenvoudig kan worden bereikt, treedt de school op als bemiddelaar met betrekking tot de schaderegeling. Het doel hierbij is dat de partijen (gedupeerde(n) en dader(s)) de zaak onderling regelen. De school heeft daarin geen taak om de schade te regelen. Wel treft de school zelf maatregelen tegen herhaling van het ongewenste gedrag. Indien het gaat om een vernieling van meer dan geringe omvang of schade, er sprake is van herhaling of groepsdelict of als schadevergoeding/schadeherstel niet kan worden bereikt, zal ook de politie in kennis worden gesteld.

Maatregelen school:

Inschatten van de situatie maken en zodoende de keuze maken om al dan niet de politie in te schakelen.

Indien er sprake is van situatie die de school zelf kan afhandelen:

- Toepassen (disciplinaire) maatregelen
- Bemiddeling in schadevergoeding of schadeherstel door de dader.
- Eventueel politie informeren in de vorm van een melding

Indien er sprake is van een situatie waarbij de politie wordt ingeschakeld:

- Informeren ouders/verzorgers minderjarige dader(s) en/of slachtoffer
- Politie informeren over relevante feiten en omstandigheden
- Bemiddelen in schadevergoeding door ouders/verzorgers dader
- Het slachtoffer ondersteunen bij het doen van aangifte

Hulpmogelijkheden:

- Huisarts
- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie

e. Wapenbezit

Het voorhanden hebben van voorwerpen die het karakter van een wapen dragen of die als wapen kunnen worden aangewend of aangemerkt en waarvan het voorhanden hebben in verband met het volgen van onderwijs niet strikt noodzakelijk is.

Juridische definitie:
De bij wet verboden wapens en de gedragingen die met deze wapens verboden zijn, zijn gedefinieerd in de Wet Wapens en Munitie. Hier is geen korte juridische definitie voor te geven.

Toelichting:
Veel wapens vallen niet onder de werking van de Wet Wapens en Munitie omdat ze qua afmeting of model net even anders zijn. Toch zijn veel van deze wapens daardoor niet minder gevaarlijk. Immers, een stiletto waarvan het lemmet breder is dan 14 millimeter is net zo gevaarlijk als een (wettelijk verboden) stiletto met een lemmet dat minder dan 14 millimeter breed is. In het kader van het volgen van onderwijs is het bezit/voorhanden hebben van dergelijke wapens en voorwerpen niet alleen onnodig, maar ook gevaarlijk en bedreigend voor het klimaat binnen een school, en dus verboden. Dit geldt voor alle voorwerpen die het karakter van een wapen dragen (stiletto's, vlindermessen, valmessen e.d.) en ook voor voorwerpen die als wapen worden gehanteerd (wanneer bijvoorbeeld een schroevendraaier wordt gebruikt om mee te dreigen).
Wanneer de school weet, dan wel een redelijk vermoeden heeft, dat een persoon een dergelijk wapen bezit, of ziet dat een voorwerp als wapen wordt gehanteerd binnen het schoolgebouw of schoolterrein, zal de bezitter van het voorwerp worden bewogen het af te geven. Vervolgens worden de wapens ter vernietiging aan de politie overgedragen. De school geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade, in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit het uitvoeren van deze maatregel. De school hanteert deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot schoolgebouw of schoolterrein. Indien het om wapens en gedragingen gaat die vallen onder de werking van de Wet Wapens en Munitie is politioneel optreden vereist. De politie wordt dan in kennis gesteld. Deze kan uitsluitsel geven of het gaat om een wettelijk verboden wapen.

Maatregelen school:
In overleg met de politie besluiten of het gaat om een situatie die de school zelf kan afhandelen of dat het een overtreding betreft die door de politie wordt afgehandeld.

Indien er sprake is van situatie die de school zelf kan afhandelen:
- Toepassen (disciplinaire) maatregelen
- Inleveren wapens en voorwerpen afgeven aan de politie.
- Eventueel politie informeren in de vorm van een melding

Indien er sprake is van een situatie waarbij de politie wordt ingeschakeld:
- Informeren ouders/verzorgers minderjarige dader(s) en/of slachtoffer
- Politie informeren over relevante feiten en omstandigheden

Hulpmogelijkheden:
- Bureau Slachtofferhulp
- Steunpunt huiselijk geweld en seksueel geweld
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie

f. Diefstal

Stelen, roven, insluiping en inbraak

Juridische definitie:

- Eenvoudige diefstal - artikel 310 Wetboek van strafrecht

Enig goed, dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort, wegnemen met het oogmerk het wederrechtelijk toe te eigenen. Het doel van het wegnemen moet de toe-eigening zijn; om er als eigenaar over te gaan beschikken. Als het goed wordt gestolen met de bedoeling om het te verkopen blijft het diefstal. Er wordt dan immers gehandeld alsof er als eigenaar over wordt beschikt.

- Gekwalificeerde diefstal - artikel 311 Wetboek van strafrecht

Bij gelegenheid van brand en/of ontploffing. Gepleegd door twee of meer verenigde personen. Indien de dader zich de toegang tot de plaats van het misdrijf heeft verschaft of het weg te nemen goed onder zijn bereik heeft gebracht door middel van braak, verbreking of inklimming, van valse sleutels, van een valse order of een vals kostuum.

- Diefstal met geweld - artikel 312 Wetboek van strafrecht

Diefstal vergezeld van of gevolgd door geweld of bedreiging met geweld tegen personen, gepleegd met het oogmerk om de diefstal voor te bereiden of gemakkelijk te maken, of om bij betrapping op heterdaad de vlucht mogelijk te maken van zichzelf of andere deelnemers aan het misdrijf.

- Afpersing - artikel 317 Wetboek van strafrecht

Met het doel zichzelf of een ander te bevoordelen, iemand door geweld of bedreiging met geweld dwingen tot het afgeven van enig goed dat geheel of ten dele aan diegene of een derde toebehoort.

- Afdreiging - artikel 318 Wetboek van strafrecht

Is gelijk aan afpersing met dien verstande dat het dreigmiddel geen geweld is, maar smaad, smaadschrift of openbaring van een geheim.

- Insluiping en inbraak - artikel 311, eerste lid, sub 5 Wetboek van strafrecht

Diefstal waarbij de schuldige zich de toegang tot de plaats van het misdrijf heeft verschaft of het weg te nemen goed onder zijn bereik heeft gebracht door middel van braak, verbreking of inklimming, van valse sleutels, van valse order of valse kledij.

- Heling - artikel 416 en 417 Wetboek van strafrecht

Opzet- dan wel schuldheling: het kopen, krijgen of voor handen hebben van gestolen of illegale goederen, bijvoorbeeld het te koop aanbieden of kopen van bromfietsonderdelen, autoradio's, vuurwerk, kleding e.d. waarbij vermoed kan worden dat die goederen gestolen zijn of illegaal te koop worden aangeboden.

Maatregelen school:

Inschatten van de situatie – eventueel in overleg met de politie – en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen.

Indien er sprake is van situatie die de school zelf kan afhandelen:

- Toepassen (disciplinaire) maatregelen
- Bemiddeling in teruggave of schadevergoeding gestolen goed.

Indien er sprake is van een situatie waarbij politie wordt ingeschakeld:

- Informeren ouders/verzorgers minderjarige dader(s) en/of slachtoffer(s)
- Politie informeren over relevante feiten en omstandigheden
- Het slachtoffer ondersteunen bij het doen van aangifte

Hulpmogelijkheden:

- Gebiedsteam medewerker
- Bureau Jeugdzorg
- Politie

g. Vuurwerkbezit

Het voorhanden hebben van vuurwerk.

Juridische definitie:

Vuurwerkbesluit:

- Het voorhanden hebben van vuurwerk buiten de daartoe aangewezen periode.
- Het voorhanden hebben van meer dan 10 kg vuurwerk tijdens of buiten de verkoopperiode.
- Het voorhanden hebben van of handelen in verboden (illegaal) en/of ondeugdelijk vuurwerk.
- Het afsteken van vuurwerk buiten de toegestane periode.

Toelichting:

Vuurwerk is te allen tijde verboden, alleen op 31 december van 10.00 uur tot 1 januari 02.00 uur is het toegestaan consumentenvuurwerk af te steken. Dit laatste is mede afhankelijk van de plaatselijke verordeningen. Wanneer er een redelijk vermoeden bestaat, dat een persoon vuurwerk binnen het schoolgebouw of schoolterrein heeft gebracht, of voorhanden, of op andere wijze onder zich heeft, wordt verzocht dit vuurwerk in te leveren. Indien aan dit verzoek niet wordt voldaan, volgt verwijdering van het terrein. Het ingeleverde vuurwerk wordt ter vernietiging aan de politie overgedragen. De school geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade, in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

Maatregelen school:

- Politie inschakelen
- Ingeleverd vuurwerk wordt aan de politie afgegeven
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen aan de politie doorgeven
- Toepassen disciplinaire maatregelen
- Informeren ouders/verzorgers van minderjarige dader en eventueel benadeelde

Hulpmogelijkheden:

- Gebiedsteam medewerker
- Huisarts
- Bureau Jeugdzorg
- Politie

h. Seksuele intimidatie

Ongewenste seksueel getinte aandacht in de vorm van verbaal, fysiek of non-verbaal gedrag dat door degene die hiermee geconfronteerd wordt als onaangenaam wordt ervaren. Dit gedrag vindt plaats binnen of in samenhang met de onderwijssituatie en kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn

Fysieke handelingen
Zoals: knuffelen, zoenen, op schoot nemen, handtastelijkheden, de weg versperren, tegen iemand aan gaan staan of moedwillig tegen iemand aanbotsen.

Verbale vorm
Zoals: iemand op een bepaalde manier aanspreken, seksueel getinte opmerkingen, dubbelzinnigheden, seksueel getinte grappen en schuine moppen, stoere verhalen rond seksuele prestaties, opmerkingen over uiterlijk en kleding, vragen naar seksuele ervaringen, uitnodigingen met bijbedoelingen, afspraakjes willen maken, uitnodiging tot seksueel contact, bedreigingen.

Non-verbale vorm
Staren, gluren, lonken, knipogen, in kleding gluren.

Toelichting:
Onderwijsinstellingen zijn verplicht een veilig leer- en werkklimaat te creëren voor hun leerlingen en personeelsleden. Seksuele intimidatie is dus uit den boze. Seksuele intimidatie komt op alle schooltypen voor. Het heeft vaak te maken met machtsverschillen tussen leraren en leerlingen, tussen mannen en vrouwen, jongens en meisjes. Seksuele intimidatie kan zich bij verschillende partijen in de schoolsituatie voordoen:

- leerling – leerling
- medewerker – leerling
- leerling – medewerker
- medewerker - medewerker

Zedendelict
Alle medewerkers moeten het bestuur onmiddellijk informeren over een mogelijk zedendelict. Bijvoorbeeld als een medewerker van de school een minderjarige leerling seksueel heeft misbruikt of geïntimideerd. Dit zijn strafbare feiten. Het bestuur moet deze feiten voorleggen aan de Vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs. Deze zal adviseren en informeren. Wanneer het nodig is, biedt de Vertrouwensinspecteur hulp als het bestuur een formele klacht indient of aangifte doet.

Seksuele intimidatie medewerkers
De Arbowet verplicht werkgevers om medewerkers te beschermen tegen seksuele intimidatie. Een klacht of adviesvraag kunt u bij de vertrouwenspersoon van de school neerleggen. Deze gaat vertrouwelijk om met wat u vertelt en zal de school wijzen op de eisen die de Arbowet stelt. In geval van seksueel grensoverschrijdend gedrag kunnen drie routes worden gevolgd:

1. interne klachtbehandeling, op het niveau van school of bestuur
2. mediation
3. een formele procedure bij de Geschillen Commissie Bijzonder Onderwijs (GCBO)

Het is van belang om gehoor te geven aan de wensen en de aangedragen oplossingen van het slachtoffer. Daarom wordt vaak voor de eerste route gekozen. Voor route 2 moeten beide ‘partijen’ (dader en slachtoffer) toestemming geven (en dus overtuigd zijn dat door dit traject in te gaan een oplossing in het verschiet ligt). Wanneer beide routes geen effect sorteren, dan is de enige optie dat het slachtoffer een formele klacht indient bij de GCBO. Er zijn interne vertrouwenspersonen voor de leerlingen. In de schoolgids zijn de contactgegevens van deze medewerkers te vinden. Zij zijn eerste

aanspreekpunt bij vragen of klachten. Voor leerlingen en medewerkers is er tevens een externe vertrouwenspersoon.

Seksueel gedrag richting leerling
De relatie tussen docent en leerling is een pedagogische, die nooit door de docent geseksualiseerd mag worden. Dubbelzinnige grapjes, seksueel getinte opmerkingen of sociale media berichtjes, andere seksuele aandacht aan leerlingen dienen gevolgd te worden door het aanspreken van de betreffende medewerker. Zowel de leerling als de docent lopen hierbij risico. De leerling omdat diens grenzen ermee overschreden kunnen worden, met mogelijk negatieve consequenties, zoals leerproblemen en emotionele schade, als gevolg. De docent omdat er een klacht tegen hem of haar wordt ingediend met mogelijke negatieve consequenties, zoals baanverlies en reputatieschade.

Seksuele intimidatie leerlingen tussen leerlingen onderling
Indien er sprake is van seksuele intimidatie dan wel ongewenste gedrag tussen leerlingen worden, na overleg met de vertrouwenspersoon, altijd de ouders/verzorgers van het slachtoffer, en indien de dader een leerling is, ook diens ouders/verzorgers op de hoogte gesteld.

Steunen slachtoffer
Slachtoffers van seksuele intimidatie willen soms uit angst of schaamte geen melding/ aangifte doen. Voor een strafrechtelijke aanpak is echter wel een aangifte nodig. Ondersteuning bij het doen van aangifte is wenselijk, evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring. Een duidelijke stellingname van de school is hier eveneens essentieel. Het slachtoffer moet zich gesteund en gesterkt voelen door de schoolleiding.

<u>Hulpmogelijkheden:</u>
- Gebiedsteam medewerker
- Huisarts
- Veilig Thuis
- Bureau Slachtofferhulp
- Meldpunt discriminatie
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Fier
- Politie

i. Loverboys en lovergirls

Loverboys

Loverboys zijn jongens die jonge meisjes c.q. jongens de prostitutie in proberen te lokken. Soms laten ze de meisjes daadwerkelijk in de prostitutie werken. Loverboys ogen charmant, zijn goed gekleed, dragen vaak sieraden, rijden in opvallende auto's en maken indruk met hun rijkdom. Het zijn jongens waar de meisjes c.q. jongens graag mee gezien worden. Loverboys palmen hun slachtoffers in met aandacht en cadeautjes voordat ze hen dat laten 'terugbetalen'.

Lovergirls

Lovergirls is een relatief nieuw fenomeen. Lovergirls zijn even gevaarlijk als hun mannelijke tegenhangers. De lovergirls beginnen ogenschijnlijk plezierige vriendschappen met kwetsbare leeftijdsgenootjes. Vervolgens lokken zij de meisjes c.q. jongens met dure kleding of sieraden en mooie praatjes de prostitutie in. Er zijn gevallen bekend van lovergirls die openlijk op scholen nieuwe meisjes c.q. jongens ronselen. In de meeste gevallen beheren lovergirls een eigen netwerk van klanten dat vergelijkbaar is met een escortbureau. Soms belanden de slachtoffers van lovergirls 'achter het raam'.

In sommige gevallen worden de lovergirls door loverboys aangestuurd en zijn lovergirls dus evenzeer slachtoffer. De lovergirls hoeven dan niet zelf achter het raam, hun taak bestaat uit het ronselen van nieuwe meisjes c.q. jongens. Vaak krijgen lovergirls als 'tegenprestatie' alleen 'aandacht en liefde' van hun loverboy, af en toe krijgen ze geld.

<u>Juridische definitie:</u>

Mensenhandel en/of aanzetten van minderjarigen tot prostitutie - artikel 273f Wetboek van strafrecht

Het opzettelijk voordeel trekken uit seksuele handelingen van een ander met of voor een derde tegen betaling, terwijl die ander de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt.

<u>Toelichting:</u>

Het leven van een loverboy en 'zijn meisje' spelen zich vaak af buiten de school. Toch kunnen zij de (omgeving van) de school onveilig maken. In de pauzes en na school hangen er soms jongens met een verzorgd uiterlijk en dure auto's rond. Deze jongens spreken meisjes aan, anderen halen een meisje af.

Welke signalen zijn te herkennen bij meisjes die (potentieel) slachtoffer van loverboys zijn?

- veranderd gedrag;
- sterke stemmingswisselingen;
- verandering van uiterlijk en kledingstijl, pronken met dure kleding, sieraden en mobiele telefoons;
- buiten de groep vallen;
- concentratieproblemen, kelderende resultaten, slaperig zijn of spijbelen.

Soms geven de ouders aan dat zij hun dochter niet meer kunnen bereiken, dat haar vriendenkring veranderd is of dat zij zelfs is weggelopen.

<u>Maatregelen school:</u>

Zijn er signalen dat loverboys c.q. lovergirls actief zijn in en rond de school, dan wordt contact opgenomen met de politie. Docenten, mentoren, coördinatoren, leerlingbegeleiders en vertrouwenspersonen spreken de meisjes c.q. jongens aan op hun afwijkend gedrag. Ze kunnen hen informeren over loverboys en loverboypraktijken en vragen of de meisjes c.q. jongens zich hierin herkennen. Slachtoffers van loverboys durven er meestal niet direct over te praten. Zij geven wel signalen af dat er iets aan de hand is. Wanneer er serieuze signalen zijn wordt de leerling besproken in het zorgteam. Bij het vermoeden dat een leerling in handen van een loverboy c.q. lovergirl is gevallen wordt daarvan melding gemaakt bij de politie. Bij voldoende bewijzen kan de politie op basis

van de melding ambtshalve overgaan tot vervolging van de loverboy(s) c.q. lovergirl(s). Het slachtoffer wordt door de school gesteund indien zij aangifte wil doen.

Hulpmogelijkheden:

- Bureau Slachtofferhulp
- Steunpunt huiselijk geweld en seksueel geweld
- Bureau Jeugdzorg
- Fier
- Politie

j. Drugs en alcohol

Het voorhanden hebben van drugs, alcohol en/of medicijnen of daarop gelijkende middelen (zoals tabak, e-sigaretten en vapes) welke niet aantoonbaar in het belang van de eigen gezondheid zijn, is niet toegestaan, alsook het handelen in/verstrekken van drugs, alcohol en/of deze medicijnen. Dit houdt uiteraard ook in, dat men niet onder invloed van alcohol en/of drugs op school kan verschijnen. De school heeft dit als huisregel in de schoolregels opgenomen.

Juridische definitie:

Er is geen korte juridische definitie. De hierboven genoemde gedragingen zijn verboden op grond van verschillende wetgeving.

- *Het gebruik van hard- en softdrugs, zoals heroïne, cocaïne, cannabis, XTC, speed en paddo's en gedragingen met betrekking tot deze drugs zijn verboden op basis van de Opiumwet en deels ook de Warenwet.*
- *Het handelen in hard- en softdrugs is eveneens verboden op basis van de Opiumwet.*
- *Voor gebruik en bezit van alcohol geldt de Drank- en Horecawet, waarin tevens is aangegeven dat verkoop van alcohol aan jongeren beneden de 18 jaar is verboden.*
- *Het roken van tabak in en rond openbare gebouwen, zoals scholen, is verboden bij de Tabakswet.*
- *Voor productie en/of handel in geneesmiddelen die als drugs worden gebruikt, is de Geneesmiddelenwet van toepassing.*

Toelichting:

Wanneer door signalen of uit een gesprek blijkt dat een leerling onder invloed is, dan zal de school hierop moeten acteren. De leerling die onder invloed van alcohol of drugs de lessen volgt, zal uit de les verwijderd moeten worden. De kwaliteit van de schoolprestaties zijn hierbij niet doorslaggevend. Enerzijds tast drugs- en alcoholgebruik/-bezit het leefklimaat binnen een school aan en anderzijds is het een directe bedreiging voor de onderwijsdoelstellingen. Het onderscheid tussen het voorhanden hebben van drugs voor eigen gebruik dan wel het voorhanden hebben van drugs bestemd voor de handel is moeilijk te maken. Vandaar de volgende gedagslijn: indien jongeren drugs voorhanden hebben en/of dit aan anderen uitdelen, al dan niet met winstbejag, wordt de politie ingeschakeld.

De school verbiedt het om alcohol, drugs of medicijnen die niet aantoonbaar door een arts zijn voorgeschreven binnen het schoolgebouw of het terrein van de school te brengen. Ingeval de school kennis heeft dan wel een redelijk vermoeden heeft, dat een persoon drugs/medicijnen binnen een schoolgebouw of schoolterrein heeft gebracht of voorhanden of op andere wijze onder zich heeft, wordt deze persoon bewogen tot afgifte van deze goederen. De school geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade, in welke zin dan ook, die voortvloeit uit het toepassen van deze maatregel. Ingeleverde drugs en medicijnen worden (ter vernietiging) overgedragen aan de politie.

Maatregelen school:

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen.

Indien er sprake is van situatie die de school zelf kan afhandelen:

- Toepassen (disciplinaire) maatregelen
- Drugs afgeven aan de politie
- Eventueel politie op de hoogte stellen of om advies vragen (met name wanneer jongeren drugs op school uitdelen, al dan niet met winstbejag)
- Bepalen welke instantie te betrekken bij hulpverlening, verwijzing en preventieactiviteiten.

Indien er sprake is van een situatie waarbij politie wordt ingeschakeld:

- Informeren ouders/verzorgers minderjarige dader(s) en/of slachtoffer(s)
- Politie informeren over relevante feiten en omstandigheden

Hulpmogelijkheden:

- Huisarts
- Veilig Thuis
- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie
- Verslavingszorg Noord-Nederland